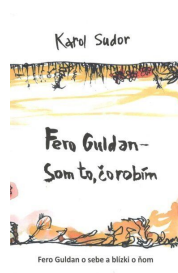

Karol Sudor

Fero Guldán – Som to, čo robím

Fero Guldán o sebe a blízki o ňom

Občianske združenie KRÁSNY SPIŠ, Levoča, 2024

• 31

Lubomír Feldek

- (...) Aj v (...) [tom] spočíva (...) [Fero] výnimočnosť – vidí to, čo iní nie, vyzdvihne to, okolo čoho iní prechádzajú bez povšimnutia.

• 34

Lubomír Feldek

- (...) Kríž Róberta Remiáša na Karloveskej ceste v Bratislave. Keď Fero (...) [Kríž Róberta Remiáša na Karloveskej ceste v Bratislave] inštaloval, ľudia ho ignorovali. Vytvoril ho z kovového odpadu bez toho, aby na to mal akékoľvek peniaze. Daňových poplatníkov to nestálo nič. Mimochodom, pripomínať si tam pamiatku obete mečiarovského režimu začali chodiť rôzni ľudia až neskôr. Každý rok sa tam ukážu pred kamerami, povedia príhovory, ale je to Fero, ktorý vždy pred výročím smrti Róberta Remiáša ide a potichu na svoje náklady celý kríž znovu natrie, vyčistí, dá do poriadku.

• 66

syn Michal Guldán

- (...) Jeho život sa mal uberať iným smerom. Napríklad nikdy nemal zakladať rodiny. Cíti totiž taký záväzok voči slobode a umeniu, ako majú napríklad kňazi v duchovnej službe, ktorí sa rozhodli pre celibát. Radšej mal byť mních ako urobiť toľko žien nešťastnými. Nechcem moralizovať, ale fakt nemal mať na konte tri deti s tromi ženami a tromi rozbitými rodinami.

• 70

syn Michal Guldán

- Otec nikdy nedokázal tolerovať zlo, nespravodlivosť, mlčať, keď bolo treba ozvať sa. Je taký výrok, že zlo vyhrá, ak dobrí ľudia neurobia nič. Otec je dokonalým príkladom dobrého človeka, ktorý robí, čo môže, aby tu bolo lepšie. Keď sa stane svedkom zla, niečo v ňom ho núti konať. V tejto sfére sa nebojí fakt ničoho a ja ho za to veľmi obdivujem.

Jeho pomník Remiášovi, ale aj nenarodeným deťom, na ktorom sme robili spolu, pomník Karlovi Krylovi, pomník obetiam fašizmu a komunizmu, pomník utečencom, pomník Vrbovi s Wetzlerom, pomník Hartmutovi Tautzovi, to všetko sú prejavy otcovej sily a statočnosti. Ide o trné v päťach ľudom, ktorí páchajú zlo.

Mohol by som hovoriť aj o kaplnke na detskej onkológii na Kramároch, na ktorú by si fakt netrúfol hoci kto, a ďalších jeho dielach. Otec sa nikdy nebál ísť do ťažkých a často aj nezaplatených vecí.

• 156

Po dvoch dňoch na samote to už sám so sebou neviem vydržať. Potrebujem sa s niekým porozprávať. Ale je to nanič, aj v krčme už dnes sedí každý sám. Starí štamgasti vymreli, ostatní čumia do mobilov a nie je s kým debatovať.

• 167

Dodnes sa čudujem, že komunistickí papaláši ako Viliam Salgovič či Antonín Kapek spáchali samovraždu – keby chvíľu vydržali, zistili by, že sviniam ako oni sa vlastne nič nestalo a nestane, že čoskoro sa opäť nájdu somári, ktorí budú komunistov velebiť. Ale že eštebáci prežijú dodnes, to sa mi ani nesnívalo. Dnes sú z nich podnikatelia, siskári, zločinci... To sú tie paradoxy.

• 168

VPN [[pred prvými slobodnými voľbami](#)] videla, že sa prepadá v preferenciách, KDĽH bolo pred ňou, tak vytiahla populárne tváre. Hlavnou chybou bolo, že mnohí revolucionári nechceli moc. Túžili vrátiť sa do svojich profesií, čím vyprázdnil priestor kadejakým ničomníkom.

• 169

Problémom nás revolucionárov bolo, že sme sa nebili o funkcie. Chceli sme to dotiahnuť do prvých slobodných volieb a politiku prenechať profesionálom. Nešlo nám o moc. Keď však nechceš vládnuť, prenecháš priestor práve mocichtivým ľuďom ako Mečiar. Ten bol najskôr federalistom, potom chcel nejakú úniu, následne konfederáciu, prosto beznázorový človek. Je hodnotovo tekutý, chcel moc a bolo mu jedno kde. Keď pochopil, že si môže utrhnúť pre seba a svojich ľudí celú krajinu, okamžite súhlasil s rozdelením Československa. Aspoň že to rozdelili mierovo.

• 177

(...) [[Všetci tí falošní kresťania v politike](#)] robia z viery politiku, ľudí domotajú, až im ju znechutia. Aj niektorí kňazi sú divní, nepríjemní, agresívni. Napríklad Marián Kuffa. O iných sa vyjadruje ako majster sveta. Ponižuje tých, čo sa mu nepáčia. Cirkev by si mala dávať väčší pozor na to, kto ju reprezentuje.

• 178

(...) [[Arcibiskup Ján Sokol](#)] je presne ten typ človeka, ktorý sa rád oťčá. Pamätáš si, ako sa ukazoval, keď tu bol prvýkrát po revolúcii pápež Ján Pavol II.? Vyslovene ho chcel zatieniť.

Naopak, na Tonka Srhoľca spomínam s radosťou. Raz mi napísal list, že ma má rád. To bolo veľké ocenenie. Bolo mi čfou potykať si s ním. Na toho človeka mám priam nekritický pohľad. Vždy som sa tešil, keď sa zjavil na mojej výstave. Mal ťažký život, v súkromí aj cirkvi, ale celý život pomáhal iným.

• 179

(...) Stále sme kresťanskou krajinou len deklaratívne. Hráme sa tu na obrady, relikvie, symboly, ale serieme na blížnych, na slabších, chorých, chudobných. Väčšina tých, čo sa hrajú na kresťanov, by ti nevedela opísať ani význam Veľkej Noci. Spomenuli by akurát tak pohanské zvyky ako šibačka, oblievačka, kraslice, žrádlo a chľast. Podstatné je ukázať sa pred kamerami na púti, v kostole, podať si ruku s kňazom, biskupom, pápežom, ale tak, aby z toho bola aj fotografia, čo tam po žití viery.

Krajina, v ktorej sa ku kresťanstvu hlásia Kotleba, Harabin, Danko či Taraba a cirkev mlčí, nedištancuje sa, nemôže byť kresťanská. V krajine, v ktorej sa biskupi boja veriacim povedať, že súčasná Ficova koalícia pácha zlo, ničí právny štát, že správne je stať na strane Ukrajiny, nie Ruska, je pokrytecká, nie kresťanská.

• 182

(...) [[Arcibiskup Bezák](#)] sa stále (...) len ľutuje. V poriadku, ublížili mu, vyhodili ho bez toho, aby mu povedali dôvod, ale po tých rokoch sa už cez to mohol preniesť. Keby mal v sebe srdečnú vieru, už to verejne nerieši. Je to vec z roku 2012. Nemám rád ľudí, čo stále fňukajú.

- 188

Volič nacistu, fašistu, populistu a klamára je nepoučiteľný. Len čo sa v niekom sklame, nechá sa oklamať ďalším tárajom. Istému typu voličov vyhovujú tvrdí a drsní lídri. Nevšimnú si, že takíto politici zvyšujú intenzitu hlasu a urážajú iných len v dôsledku absencie argumentov.

- 201

Nové neznamená automaticky lepšie. Navyše, ak máš v kozmopolitnom meste, akým Bratislava vždy bola, synagógu z roku 1894, a zbúraš ju, ukážeš tým len to, že si totálny barbar a somár. Tá budova prežila dve svetové vojny a zbúrali ju až komunisti v roku 1969.

- 299

Zuzana Szatmáry

- Kádrová politika VPN bola niekedy komická, ale vyplývala zo situácie. Bolo treba obsadiť množstvo postov v rôznych inštitúciách a samotní revolucionári sa o ne až tak nebili. A aj keby chceli, nemali na to vedomosti a riadiacu prax. Preto sa mohol k funkcii dostať Vladimír Mečiar.

- 301

Zuzana Szatmáry

- Fero má jasný morálny kompas, spoľahlivo rozoznáva dobro od zla. A tým, že má aj integritu, nevie byť nekonzistentný. Preto sa ozýva vždy, keď cíti nespravodlivosť.

- 316

Péter Hunčík

- (...) [Fero] má talent od Boha a využíva ho na jeho oslavu.

- 323

Mikuláš Huba

- (...) [Fero] má obrovský dar umiestniť svoje diela tam, kam podľa neho patria, hoci na to občas nemá žiadne povolenia. Sú miesta, kam treba povolenia od piatich rôznych úradov. Fero to ignoruje. Napriek tomu mu jeho verejné diela zväčša nik nepoškodzuje ani nedemontuje.

- 333

Daniel Pastirčák

- (...) Aj najväčší umelci prichádzajú s novým tvorivým počínom len párkrát za život. Vezmi si Picassa – párkrát vytvoril niečo naozaj nové a potom to už len v rôznych obmenách opakoval. Vykonať naozaj tvorivý čin znamená, že všetko, čo si sa naučil, v sebe zmažeš, otvoríš sa neznámemu a urobíš niečo nové.

- 335

Daniel Pastirčák

- Zvyknem ohrňať nosom nad takzvanou ľudovou zbožnosťou, ktorá je často povrchná, skôr zvyk než skutočná viera. Na druhej strane sa dá s obdivom pozeráť na nejakú starenku, ktorá sa životu a Bohu zveruje s tou najobyčajnejšou dôverou, čím je hodna hlbokkej úcty. Možno je totiž ďalej ako ja, čo stále špekulujem, spochybňujem, vysvetľujem.